

Sygn. akt IV U 539/23

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

13 marca 2024 roku

Sąd Okręgowy w Sieradzu IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Sławomir Górny

Protokolant: st. sekr. sąd. Katarzyna Wawrzyniak

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 13 marca 2024 roku w Sieradzu

odwołania J. G.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w Ł.

z 27 listopada 2023 r. nr (...)

w sprawie J. G.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w Ł.

o deputat węglowy

zmienia zaskarżoną decyzję i przyznaje J. G. prawo do ekwiwalentu pieniężnego za deputat węglowy poczynając od 26 listopada 2023 roku.

Sygn. akt IV U 539/23

UZASADNIENIE

Decyzją z 27.11.2023r., ZUS (...) Oddział w Ł. odmówił J. G. prawa do ekwiwalentu deputat węglowy kolejowy. W uzasadnieniu decyzji wskazano, że z uwagi na przyznanie emerytury na podstawie art. 24 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, prawo do ekwiwalentu pieniężnego za deputat węglowy kolejowy nie przysługuje, ponieważ ostatnio przed przejściem na emeryturę nie był zatrudniony na kolei.

Nie podzielając powyższej decyzji w/w złożył odwołanie, wnosząc o przyznanie prawa do przedmiotowego świadczenia.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wnosił o oddalenie odwołania.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

J. G., (...)

W okresie od 6.09.1978 – 6.07.2009, J. G. był zatrudniony w (...) S.A. (...)w Ł.. W powyższym okresie w/w był uprawniony do dodatku węglowego w ilości 3,6t węgla kamiennego rocznie w formie ekwiwalentu pieniężnego wypłacanego w kwocie 164zł. w ratach miesięcznych (**świadczenie k. 48/akta ZUS; zaświadczenie k. 14/akta sprawy**).

W dniu 27.10.2023r., w/w złożył w ZUS wniosek o emeryturę (**wniosek k. 1-4/akta ZUS**).

W dniu 2.11.2023r., J. G. złożył w ZUS wniosek o przyznanie dodatku węglowego (**k. 5/akta ZUS**).

Decyzją z 27.11.2023r., ZUS przyznał J. G. emeryturę od 26.11.2023r., tj. od osiągnięcia wieku emerytalnego (**decyzja k. 6-8/akta ZUS**).

Decyzją z 27.11.2023r., ZUS (...) Oddział w Ł. odmówił J. G. prawa do ekwiwalentu deputat węglowy kolejowy. W uzasadnieniu decyzji wskazano, że z uwagi na przyznanie emerytury na podstawie art. 24 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, prawo do ekwiwalentu pieniężnego za deputat węglowy kolejowy nie przysługuje, ponieważ ostatnio przed przejściem na emeryturę nie był zatrudniony na kolei (**decyzja k 9/akta ZUS**).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie materiału dowodowego zgromadzonego w postępowaniu przed organem rentowym.

Sąd Okręgowy zważył:

Odwołanie jest zasadne.

Zgodnie z treścią przepisu art. 74 ust. 1 ustawy z dnia 8 września 2000r. o komercjalizacji i prywatyzacji przedsiębiorstwa państwowego (...) (Dz.U. z 2014 r. poz. 1160 ze zm.), byłemu pracownikowi kolejowemu pobierającemu emeryturę lub rentę z tytułu niezdolności do pracy, przyznaną na podstawie przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników kolejowych i ich rodzin lub przepisów ustawy z dnia 12 czerwca 1975r. o świadczeniach o świadczeniach z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych albo przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, a także członkom rodziny tego pracownika pobierającym po nim rentę rodzinną przyznaną na podstawie wymienionych przepisów, przysługuje prawo do deputatu węglowego w ilości 1800 kilogramów węgla kamiennego rocznie, w formie ekwiwalentu pieniężnego.

Przepis ten w ust. 10. reguluje, że emeryci i renciści nabywają prawo do ekwiwalentu pieniężnego z dniem przyznania emerytury lub renty. Przepis art. 74 ust. 10 ustawy z dnia 8 września 2000r. nie uzależnia zatem prawa do deputatu węglowego od złożenia odrębnego wniosku o to świadczenie. Wypłata następuje z mocy prawa i bez wniosku uprawnionego. Innymi słowy, deputat przysługuje z dniem przyznania prawa do emerytury lub renty i powinien być naliczony przez ZUS z urzędu decyzją przyznającą prawo do emerytury lub renty, jeśli Zakład dysponuje dokumentami potwierdzającymi to prawo.

Ustawa o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych enumeratywnie wymienia świadczenia, do których ma zastosowanie. Jak wynika z jej art. 3, świadczenia określone w ustawie obejmują: emeryturę, rentę z tytułu niezdolności do pracy, w tym rentę szkoleniową, rentę rodzinną, dodatek pielęgnacyjny, dodatek do renty rodzinnej dla sieroty zupełnej oraz zasiłek pogrzebowy. Wśród wymienionych świadczeń nie został uwzględniony ani deputat węglowy, ani ekwiwalent za deputat węglowy, co oznacza, że zamiarem ustawodawcy nie było poddawanie przedmiotowego świadczenia regulacjom wynikającym z ustawy emerytalnej (por. wyrok SA w Łodzi z 16.10.2014r., III AUa 2613/13). Prawo do przedmiotowego świadczenia zostało unormowane w odrębnej ustawie, tj. ustawie z 8 września 2000r. o komercjalizacji, restrukturyzacji i prywatyzacji przedsiębiorstwa państwowego „Polskie Koleje Państwowe”, czyli w akcie prawnym spoza zakresu prawa ubezpieczeń społecznych, co nie uzasadnia możliwości analogicznego stosowania w sprawach o deputat węglowy przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Tutejszy Sąd w pełni podziela i przyłącza się do stanowiska wyrażonego w wyroku Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z 20.02.2019r. w sprawie III AUa 1367/18, że prawo do deputatu węglowego przysługuje również byłym pracownikom kolejowym, którzy na podstawie właśnie tego zatrudnienia nabyli emeryturę lub rentę. Tym samym nabycie prawa do emerytury w oparciu o zatrudnienie wykonywane poza koleją, wyklucza skuteczne przyznanie prawa do deputatu węglowego. Istotne jest również, że art. 74 ustawy z 2000r. o komercjalizacji, restrukturyzacji i prywatyzacji Przedsiębiorstwa Państwowego (...) nie wymaga, aby przyznana emerytura była pochodną „wyłącznie” zatrudnienia

na kolei oraz aby praca na kolei była wykonywana bezpośrednio przed przyznaniem prawa do świadczenia (por. wyrok SA we Wrocławiu z 20.02.2019r., III AUa 1367/18).

Jak wynika z ustalonego stanu faktycznego, ubezpieczony był zatrudniony na kolei przez ponad 30 lat i był uprawniony do deputatu węglowego, a ustalona przez ZUS podstawa wymiaru kapitału początkowego oraz wskaźnik wysokości tej podstawy, obejmuje lata zatrudnienia odwołującego na kolei.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 477¹⁴§2 k.p.c. Sąd Okręgowy zmienił zaskarżoną decyzję i orzekł jej w sentencji.